
Sammanträdesdatum: Tisdagen den 23 maj 2023

Tid: Kl 13.00

Plats: ABF, Nässjögatan 10, Halmstad

Protokollets omfattning: §§ 32 – 40

Beslutande:

Ordförande	Joachim Lindqvist
Ledamöter	Anna Karin Sjöström
	Björn Johansson
	Sven-Anders Svensson
	Bo Westman
	Kristina Hallén Flaa
	Sandra Hidgård
	Charlotta Magnusson
	Nanna Nilsson, via Zoom

Övriga närvarande:

Ersättare	Gustaf Kristensson
Bildningskonsulent	Björn Lind
Ekonom	Maria Olsson
Hembygdsconsulent	Kerstin Hultin, §§ 35, 38-40

§ 32 Sammanträdet öppnas

Ordförande Joachim Lindqvist öppnar mötet och hälsar välkomna till styrelsens möte.

§ 33 Fastställande av dagordning

Styrelsen beslutar att arbeta efter det utsända förslaget till dagordning.

§ 34 Val av protokollsjusterare

Styrelsen beslutar att Sandra Hidgård jämte ordförande justerar dagens protokoll.

§ 35 Fördjupad rapport om hembygdsverksamheten

Hembygdsconsulent Kerstin Hultin medverkar. Kerstin berättar om Hembygdsfestivalen som genomfördes samtidigt som Hembygdsförbundet höll sin årsstämma i Halmstad. En årsstämma som Kerstin också berättar om. Bl a landshövdingens positiva mottagande vid invigningen, föredrag fredagkvällen med bl a nye Riksantikvarien, stämmoförhandlingar, avslutningsmiddag och söndagens bussutflykt i Halland. Kerstin resonerar också kring frågan om att engagera yngre människor i hembygdsrörelsen. Styrelsen resonerar kring frågan. Kerstin berättar vidare om Heimbygdametoden som Rebecca Nordström och Reine Johansson jobbar med att stödja några av länets hembygdsföreningar i. Kerstin avslutar sin

rapport med att berätta om Bonadsmuséet i Unnaryd som under en längre tid brottats med en stor samling och små lokaler.

Styrelsen tackar Kerstin för rapporten.

§ 36 Ekonomisk rapport

Ekonomisk rapport finns i bilaga. Maria Olsson berättar att det ser ut ungefär som i fjol men att det så här tidigt på året är svårt att dra några direkta slutsatser.

Styrelsen beslutar att notera rapporten.

§ 37 Rapporter

Rapporter finns i bilaga. Björn Lind kompletterar med att han planerar att digitalt representera bildningsförbundet vid Fremias årsstämma den 31 maj. Dessutom berättar Björn att årets lönerrevision är avslutad med 3,9 % lönepåslag. Vi har fördelat det i kronor, vilket ger drygt 1 500 kronor per anställd.

Styrelsen beslutar att notera rapporten.

§ 38 Yttrande: Ökat statligt inflytande över statsbidraget till folkhögskolor och studieförbund

Förslag till yttrande finns som bilaga. Björn Lind berättar att studieförbundens regionala branschråd och de båda folkhögskolornas rektorer har ställt sig bakom förslaget.

Styrelsen beslutar att anta förslaget till yttrande och uppdra åt bildningskonsulenten att skicka yttrandet till Utbildningsdepartementet.

§ 39 Övrigt

Björn Lind berättar om Region Hallands försäljning av Plönninge som nu äventyrar Science Safaris fortsatta verksamhet.

§ 40 Avslutning

Joachim Lindqvist tackar de närvarande, tillönskar alla en trevlig sommar och avslutar mötet ca kl 14.15.

Signeras digitalt av:

Joachim Lindqvist, ordförande

Sandra Hidgård, justerare

Björn Lind, sekreterare

HALLANDS BILDNINGSFÖRBUND

EKONOMISK RAPPORT

Resultaträkning 2023-01-01 - 2023-04-30

Föreningens intäkter	Not	jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Medlemsavgifter	1	314 710	310 804	326 804	330 000
Bidrag	2	2 589 548	2 947 569	8 010 836	7 305 000
Nettoomsättning	3	969 221	697 851	4 016 178	4 357 750
Övriga rörelseintäkter	4	-1	-12	-18	0
Summa intäkter		3 873 478	3 956 212	12 353 800	11 992 750
Föreningens kostnader					
Produktionskostnader		-1 350 793	-792 713	-5 698 393	-6 338 500
Gemensamma kostnader		-199 818	-410 590	-919 520	-768 000
Personalkostnader		-1 639 032	-1 537 820	-5 367 589	-5 137 000
Avskrivn. inventarier		0		-22 481	-22 000
Summa kostnader	5	-3 189 643	-2 741 123	-12 007 983	-12 265 500
		0			
Rörelseresultat		683 836	1 215 089	345 817	-272 750
Finansiella poster					
Resultat från övriga finansiella anl.tillg	6	3 656	0	4 219	
Ränteintäkter	7	0	0	705	
Räntekostnader	8	0	0	-2 684	-2 000
Summa finansiella poster		3 656	0	2 240	-2 000
Resultat efter finansiella poster		687 492	1 215 089	348 057	-274 750
Interimsposter		0	0	0	0
Årets resultat		687 492	1 215 089	348 057	-274 750

Balansräkning 2022-04-30

TILLGÅNGAR		2022-12-31	2023-04-30
Anläggningstillgångar			
Inventarier		112 406	112 406
Avskrivning inventarier		-22 481	-22 481
Andra långsiktiga värdepappersinnehav	9	762 847	762 847
Summa anläggningstillgångar		852 772	852 772
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		686 785	308 902
Övriga fordringar	10	11 842	24 231
Förutbet kostn och upplupna intäkter	11	14 506	0
Summa kortfristiga fordringar		713 133	333 133
Kassa och bank			
Kassa och bank	12	3 056 581	4 619 082
Summa kassa och bank		3 056 581	4 619 082
Summa omsättningstillgångar		3 769 714	4 952 215
SUMMA TILLGÅNGAR		4 622 486	5 804 986
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat resultat		2 929 155	3 277 212
Årets resultat		348 057	687 492
Summa Eget kapital	13	3 277 212	3 964 704
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		11 880	0
Leverantörsskulder		200 358	5 856
Skatteskulder		0	0
Övriga skulder	14	239 646	1 204 553
Upplupna kostn och förutbetalda intäkter	15	893 391	629 873
Summa kortfristiga skulder		1 345 275	1 840 282
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		4 622 487	5 804 986

Not 1: Medlemsavgifter

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Medlemsorganisationer				16 000	16 000
Hembygdsföreningar		314 710	310 804	310 804	314 000
Summa		314 710	310 804	326 804	330 000

Not 2: Bidrag

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Regionanslag DNKS		2 308 328	2 308 336	6 675 000	6 675 000
Regionanslag RS				200 000	200 000
Regionanslag stfb				50 000	50 000
Projektbidrag - Region Halland		190 520	250 000	622 807	160 000
Övriga projektbidrag		90 700	389 233	463 029	220 000
Summa		2 589 548	2 947 569	8 010 836	7 305 000

Not 3: Nettoomsättning

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Biljettintäkter				236 504	0
Administrativa intäkter				96 968	
Arrangörsavgifter		880 100	637 892	3 392 460	3 376 750
Arrangörsavgifter resor		61 448	31 399	153 818	0
Intäkt resor				5 560	
Prenumerationsintäkter		24 550	21 910	96 655	85 000
Bokintäkter			6 650	7 850	0
Försäljning mat				4 801	
Försäljning material		500			
Övriga intäkter		2 623		21 562	896 000
Summa		969 221	697 851	4 016 178	4 357 750

Not 4: Övriga rörelseintäkter

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Statliga anslag löner					
Hyrer - lokaler					
Intäkter städ o renhållning					
Öresutjämnning		-1	-12	-18	
Summa		-1	-12	-18	

Not 5: Kostnaderna fördelar sig på följande verksamheter:

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2022
Administration	16	-685 210	-611 814	-2 271 562	-2 336 000
Kulturverksamhet	17	-844 579	-621 003	-2 815 736	-2 817 000
Teaterverksamhet	18	-199 286	-191 109	-1 520 678	-1 195 000
Hembygdsverksamhet	19	-336 877	-513 306	-1 505 616	-2 297 000
När orden tar slut	20	-208 598	-192 174	-663 680	-674 000
Kultur och social hållbarhet	21	-750 265	-474 015	-2 631 445	-2 386 500
Bästa samverkansplatsen	22	-164 828	-137 703	-503 015	-538 000
Projektverksamhet	23	0	0	-96 252	0
Summa		-3 189 643	-2 741 124	-12 007 984	-12 243 500

Not 6: Övriga finansiella anl.tillg

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Aktier: Swedbank AK A			0	4 219	0
Värdereglering, Penningmarknadsfond		3 656	0	-2 684	0
Summa		3 656	0	1 535	0

Not 7: Ränteintäkter

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Placeringskonto		0	0	688	0
Skatteverket		0	0	17	0
Summa		0	0	705	0

Not 8: Finansiella kostnader

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Räntekostnader		0	0		-2 000
Summa		0	0	0	-2 000

Not 9: Andra långsiktiga värdepappersinnehav

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Anskaffningsvärde
Swedbank AK A		32 045	32 045	32 045	32 045
Swedbank Robur Fonder AB					
Penningmarknadsfond		730 802	733 485	730 802	814 297
Summa		762 847	765 530	762 847	814 297

Not 10: Övr kortfristiga fordringar

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Skattefordringar		19 731	16 939	19 731	
Övriga kortfristiga fordringar		4 500			
Skatteskulder				-7 889	
Summa		24 231	16 939	11 842	0

Not 11: Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Upplupna kundintäkter		0	0	14 506	
Fordringar statliga anslag		0	0	0	
Summa		0	0	14 506	0

Not 12: Kassa och bank

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	
Kassa		7 630	8 139	7 883	
Bankkonto		3 518 811	4 021 099	1 959 714	
Depåkonto		7 875		4 219	
Placeringskonto		1 084 766	1 084 078	1 084 766	
Summa		4 619 082	5 113 316	3 056 582	

Not 13: Eget kapital

		jan-april 2023	jan-april 2022	2021	
Subventionspott		506 656	150 948	150 948	
Kultur o Hälsa		562 921	642 856	642 856	
Teaterfond		585 047	479 679	479 679	
Hembygdsfond		-84 742	77 913	77 913	
Publikationsfond		205 769	205 769	205 769	
Bästa samverkansplatsen		95 413	126 761	126 761	
Resultat föregående år		1 406 148	1 245 229	1 237 804	
Årets resultat		687 492	1 215 089	7 424	
Summa		3 964 704	4 144 244	2 929 155	

Not 14: Övriga skulder

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	
Personalskatt		85 716	87 386	124 710	
Skuld sociala avgifter		89 665	90 697	114 936	
Regleringskonto		0	2 222		
Förskottsinbetalningar regionala		1 029 172	1 316 664		
Summa		1 204 553	1 496 969	239 646	

Not 15: Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	
Löneskuld		20 125	22 122	20 125	
Semesterlöneskuld		595 007	576 845	595 007	
Övriga skulder				16 099	
Upplupna kostnader artister		14 741		38 710	
Förskottsinbetalningar				170 000	
Övriga förutbetalda intäkter				53 450	
Summa		629 873	598 967	893 391	

Not 16: Administration

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Bildningskonsulent		-267 354	-255 841	-867 168	-898 000
Ekonomi o Redovisning		-196 298	-175 524	-602 684	-620 000
Kontor		-162 240	-139 466	-573 155	-558 000
Förvaltning		-7 393	-13 953	-78 183	-80 000
Folkbildningsfrämjande		-6 655		-59 733	-50 000
Gemensamma personalkostnader		-45 270	-27 031	-90 639	-130 000
Summa		-685 210	-611 815	-2 271 562	-2 336 000

Not 17: Kulturförmedling

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Kulturförmedlare		-194 192	-176 019	-581 198	-614 000
Förmedlade artister		-647 233	-444 984	-2 234 538	-2 180 000
IT-stöd		-3 154			-20 000
Arrangörsträff			0		-3 000
Summa		-844 579	-621 003	-2 815 736	-2 817 000

Not 18: Teaterverksamhet

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Teaterkonsulent		-173 265	-177 460	-660 091	-510 000
Teknikpool					
Kungamötet			-4 649	-833 426	-50 000
Verksamhet					-150 000
Kostymförråd		-10 806	-9 000	-27 161	-25 000
ATR-festival		-15 215			-460 000
Summa		-199 286	-191 109	-1 520 678	-1 195 000

Not 19: Hembygdsverksamhet

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Hembygdskonsulent		-246 990	-234 336	-779 158	-793 000
Medlemsavgifter			-252 358	-252 358	-255 000
Förtroendevalda		-1 651	-2 213	-7 812	-10 000
Riksstämman				-16 185	
I Halland		-6 990	-1 440	-89 787	-80 000
Byggnadsvård				-28 380	0
Utbildning Hembygd		-10	-478	-21 109	
Demokrati 100 år					
Riksstämman Halmstad		-19 588	-6 300	-8 432	-60 000
Sommarprogram		-5 033		-120 351	-20 000
Torpprojekt		-20 309	-16 181	-44 329	-20 000
Höstträff					-60 000
Ungdomsjobb kulturarv		-6 421		-137 530	-5 000
Kulturarvsfestival		-29 886		-185	-984 000
Verksamhet					-10 000
Summa		-336 877	-513 306	-1 505 616	-2 297 000

Not 20: När orden tar slut

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Musiker		-208 598	-192 174	-663 680	-674 000
Summa		-208 598	-192 174	-663 680	-674 000

Not 21: Kultur och social hållbarhet

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Utvecklare		-179 471	-166 370	-548 451	-558 000
Uppspelsdag			-1 500	-28 621	-35 000
Katalog				-14 198	-20 000
Kulturarbetare					-20 000
Subventionerade program		-560 884	-276 770	-1 947 626	-1 753 500
REKO					
Produktion subventionerade program		-7 410	-29 375	-70 987	0
Filmspelning					0
Stödprogram					
KUR		-2 500		-21 562	
Summa		-750 265	-474 015	-2 631 445	-2 386 500

Not 22: Bästa samverkansplatsen

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Processledare		-142 294	-136 162	-467 954	-470 000
Arbetsgruppen		-762		-1 434	-5 000
Konferens		-20 250		-31 063	-30 000
Kommunikation		-1 521	-1 541	-2 564	-3 000
Framtidsforum					-30 000
Verksamhet					
Summa		-164 828	-137 703	-503 015	-538 000

Not 23: Projektverksamhet

		jan-april 2023	jan-april 2022	2022	Budget 2023
Halmstads kvinnokarta				-75 000	
Vetenskapskonserter				-21 252	
Halmstad kvinnokarta					
Summa		0	0	-96 252	0

Rapporter 202305

MÅL, POLICY

Den 10 maj genomfördes ett timmes långt uppföljningssamtal kopplat till vår överenskommelse med Region Halland. Regionen hade föranmält att de ville fokusera på Kultur för äldre, Kulturförmedlingen och Teaterverksamheten. Jag hade anmält intresse för att även prata ekonomi. Med på samtalet var Martin Odd, Charlotta Magnusson, Ika Nord, Maria Olsson och Björn Lind från oss och Karin Wettermark Jonsson, Anders T Carlsson och Staffan Carlsson från regionen. Samtalet gick bra och regionföreträdarna verkade nöjda – med ett undantag. Vi fick kritik för att vi inte informerar i tillräcklig utsträckning på vår hemsida. Det kan vi lätt åtgärda. Förvaltningschefen, Karin W J, uttryckte flera gånger att vi borde haft längre tid för samtalet. Det blir troligen nya träffar under året.

VERKSAMHET

Studieförbundens regionala branschråd i Halland

(Anteckningar presenteras när de efter mötet justerats av deltagarna)

Sammanträdesdatum: Måndagen den 15 maj 2023
Tid: Klockan 11.00 – ca 16.30
Plats: Folkets Hus, Magasinsgatan 17, Varberg

Kallade:	ABF	Björn Johansson
	Bilda	Peter Ljungqvist
	Folkuniversitetet Gbg	Ingmari Frimanson
	Folkuniversitetet Lund	Anna-Karin Sjöström
	Ibn Rushd	Lina Afvander – ev förhinder
	Kulturens	Monica Misson
	Medborgarskolan	Sara Cambring
		Kastriot Zeqiri
	NBV	Disa Jagurdzija
		Johan Holm
	Sensus	Kristina Hallén Flaa
	Studieförbundet	Barbro Göteson
	SV	Joachim Lindqvist
	HBF	Björn Lind

Inbjudna: Anders T Carlsson, Region Halland
Anette Johansson, Region Halland

Ärenden

1 Samtal mellan studieförbunden och Region Halland

Anders och Anette medverkar för ett årligt återkommande samtal med studieförbundens distriktschefer (el motsv).

2 Former för presentation av Region Hallands nya kulturstöd

Anders presenterar ett förslag om att informera anställda på studieförbund i Halland om Region Hallands nya kulturstöd.

3 Inriktning på vårt gemensamma opinionsarbete

Inriktningen kring denna och nästa fråga finns med i bildningsförbundets Verksamhetsplan och Långsiktiga plan. Dessa dokument bifogas.

Folkbildningens dag. <https://www.sv.se/avdelningar/sv-sjuharad/folkbildning-och-demokrati/>

4 Former för studieförbundens samarbetsformer i Halland

Min tanke är att göra en avstämning kring det regionala och de lokala branschråden och om det finns skäl att justera samarbetsformerna.

5 Former för kommunala och regionala bidrag i väntan på nytt system för statsbidrag

Kommunerna är i olika grad frågande inför effekten av det nya systemet för statsbidrag och ev rekommendationer från FBR. Hur hanterar vi övergången till något nytt? Hur ser det nya ut? Ska vi fortsätta sitta lugnt i båten tills FBR är klara med sitt beslut?

6 Regeringskansliets promemoria ang Ökat statligt inflytande över statsbidraget till folkhögskolor och studieförbund

Utbildningsdepartementet föreslår att staten – inte Folkbildningsrådet – ska besluta hur stor del av statsbidraget som ska gå till folkhögskolor respektive studieförbund. Bland länsbildningskonsulenter förbereds skrivning av gemensamma utgångspunkter för yttranden till regeringen i frågan.

7 På gång – laget runt med lägesrapporter

8 Övriga frågor

Halländska hembygdsrådet

Här finns länkar till de senaste protokollen från mötena:

<https://www.hembygd.se/halland/protokoll-hallandska-hembygdsradet-2010->

Hembygdsförbundets riksstämma hölls 12-14 maj på Halmstad Teater efter invigning på slottet och avslutningsmiddag på Tylöhus. Söndagen genomfördes en bussutflykt med stopp i Grimeton och Steninge.

Den 13 maj genomfördes också en Kulturarvsfestival på Hallandsgården, Halmstad. Fantastiskt fin stämning med ett 80-tal medverkande föreningar, strålande sol och fullt med människor.

Pågående projekt

Amatörteaterfestival

Tillsammans med ATR genomförde vi en nationell amatörteaterfestival 28-30 april och följde upp med en regional festival 1 maj. Till festivalen hade vi även bjudit in en ukrainsk teatergrupp: Creative School What If. Detta finansierades med hjälp av 50 700 kr från Sparbankstiftelsen Kronan. Festivalerna medfinansierades annars av Region Halland med 160kr, Studieförbundet stod för merparten av kostnaderna för en workshop och Destination Halmstad bidrog med 10kr.

Kulturarvsfestival

I samband med Hembygdsförbundets riksstämma genomfördes lördag 13 maj en Kulturarvsfestival på Hallandsgården i Halmstad.

<https://www.hembygd.se/halland/kulturarvsfestival-halmstad-halland>

ORGANISATION/PERSONAL

Östra Karups minnevårdsförening och hembygdsföreningarna i Veinge, Morup-Stafsinge och Krogsered sluter nu överenskommelser med ungdomar 16-19 år som kommer att anställas av bildningsförbundet, med handledare i respektive hembygdsförening, för sommarjobb under perioden 16 juni - 14 juli.

REPRESENTATION

Vid årsmöte för Föreningen för folkbildningsforskning, som hölls den 3 maj, representerades bildningsförbundet av Björn Lind som deltog via Zoom.

EKONOMI

Ekonomisk rapport för perioden januari-april presenteras som egen rapport.

Halmstad 23 maj 2023

Yttrande över promemorian Ökat statligt inflytande över statsbidraget till folkhögskolor och studieförbund (U2023/01468)

Formalia

Utan att ha anmanats eller uppmanats att yttra oss över det förslag som nu är föremål för remiss väljer vi ändå att lämna detta yttrande. Skälet till detta är att vi i vår roll som länsbildningsförbund berörs av förslaget i promemorian.

Sammanfattning

Vi föreslår att promemorian båda författningsförslag avvisas. Våra argument för avvisandet är i korthet följande:

- Utredningen ”Styrning och uppföljning av folkbildningen – vägval inför framtiden” har bl a till uppgift att *se över nuvarande modell för fördelning av statsbidrag till folkbildningen* och deras förslag bör ligga med i underlaget inför beslut i frågan.
- Folkbildningens företrädare är de som är bäst lämpade att bedöma olika folkbildningsaktörers behov.
- Folkbildningsrådets uppdrag att fördela statsbidrag mellan folkhögskolor och studieförbund har tjänat såväl folkbildningen som samhällsutvecklingen väl.

Om Hallands bildningsförbund

Vårt stadgefästa ändamål är att vara folkbildningens intresseorganisation i Halland och såsom detta främja folkbildningsarbete genom omvärldsanalys, kommunikation och samverkan. Vi fungerar även som studieförbundens regionala branschorganisation. Detta förenar oss med många andra länsbildningsförbund i Sverige. Utöver detta har vi i Halland även rollen att vara länsorganisation för den halländska hembygdsrörelsen, samt bedriva kulturverksamheter på uppdrag av Region Halland. Våra medlemmar är de tio studieförbundens regionala organisationer, RF-SISU Halland, Löftadalens folkhögskola, Katrinebergs folkhögskola, Stiftelsen Hallands länsmuséer, samt Regionbiblioteket (via Region Hallands kultur- och skolförvaltning).

Detta yttrande har fastställts av vår styrelse efter beredning i studieförbundens regionala branschråd.

Våra grunder för att avvisa förslaget att ändra Folkbildningsrådets uppgift att fördela statsbidraget till folkbildningen

Vi läser fem skäl redovisade till stöd för promemorians förslag. Här kommenterar vi vart och ett av de fem skälen.

”Fördelningssystemet är dock ett trubbigt instrument för styrning och fördelning av bidrag då staten är hänvisad till att utgå från folkbildningen som en helhet och inte kan ta hänsyn till verksamheternas behov vid det aktuella tillfället.”

Vi menar att det är en poäng i att statens instrument är trubbigt. Det handlar om den frihet som ligger i begreppet armlängds avstånd och det faktum att tillitsbaserade system som bygger på utvärderingar och dialog ger mer samhällsnytta än detaljerade styrsystem. Ett exempel är när Folkbildningsrådet fick ansvar för fördelning av medel för ”Svenska från dag ett” till folkhögskolor respektive studieförbund. Liksom Riksidrottsförbundet är bäst lämpade att ta hänsyn till verksamheternas behov inom deras ansvarsområde är Folkbildningsrådet bäst lämpat att hantera studieförbundens respektive folkhögskolornas behov vid varje aktuellt tillfälle. Det är ett faktum att i vissa sammanhang kan ett trubbigt instrument vara avsevärt mer effektivt än ett vasst.

”Folkhögskolorna och studieförbunden bedriver olika typer av verksamheter och har olika förutsättningar för att genomföra respektive verksamhet.”

Påståendet är sant men i sammanhanget mår det bra av att kompletteras med det som förenar. Det handlar både om den gemensamma synen på pedagogik, bl a manifesterat i användningen av det aktiva begreppet ”deltagare” (till skillnad från det mer passiva ”elever”). Men det handlar också om den nära samverkan med övriga civilsamhället som präglar båda folkbildningsformernas aktörer. Om det så är funkis-, pensionärs-, nykterhets- eller ungdomsorganisationer så samverkar de med såväl folkhögskolor som studieförbund kring utveckling av såväl organisationer som sina medlemmars personliga utveckling. Folkhögskolor och studieförbund skulle kunna liknas med två stammar på samma träd som delar rotsystem och vars kronor delvis är sammanflätade med varandra.

”Det har framkommit att folkhögskolorna behöver resurser för att klara framtida verksamhet, medan studieförbunden har överskott och har haft möjlighet att t.ex. behålla personal och lokaler trots att verksamheten har minskat under de senaste åren.”

Att folkhögskolorna behöver resurser för att klara framtida verksamhet kan vi skriva under på. Detta syns tydligt när tidigare extra anslag om 400 Mkr tagits bort. Det finns ett behov av flera platser på landets folkhögskolor och det krävs resurser för att möta det behovet.

Studieförbundens överskott bör dels hanteras enligt nuvarande statsbidragsvillkor så att varje studieförbund, var för sig, bör redogöra för hur eventuellt oförbrukat statsbidrag kommer att användas i enlighet med sitt ändamål. När svenskt föreningsliv nu är mitt uppe i ett nytt utvecklingsarbete efter pandemiåren och väldigt många individer är i behov av stöd för att höja sin bildnings- och utbildningsnivå är behovet av ekonomisk styrka nödvändig.

Utan starka organisationer med utvecklad samverkan med övrigt föreningsliv och folkrörelser hade inte studieförbunden kunnat spela den stora roll de gör när behov uppstår, t ex i att hjälpa ukrainska flyktingar med språk och samhällsförståelse. Det förutsätter långsiktighet avseende personal och lokaler.

Vi vet att studieförbunden hanterat pandemiåren på olika sätt och att de alla fått ställa om sitt arbete för att kunna möta det omfattande kontrollarbete som uppkommit som en följd av att några studieförbund sommaren 2019 upptäckte avvikelser i sin egen verksamhet i

Stockholm – något som senare visade sig handla om omfattande bedrägerier. Dessa båda faktorer ger tydliga avtryck i form av minskade volymer statsbidragsberättigad folkbildningsverksamhet. När Folkbildningsrådet nu är i process att förändra kriterierna för fördelning av statsbidrag till studieförbunden syns det tydligt att ett motiv är en önskan att underlätta för studieförbunden att göra verksamhet med stor samhälls- och individnytta oavsett hur mycket det blir i de volymmått som står till buds. Det är vår starka övertygelse att studieförbundens roll i samhällsutvecklingen mår bra av mindre fokus på antal studietimmar och mer på betydelsen för individer och samhälle.

”Inom arbetsmarknads- och utbildningspolitiken har folkhögskolorna kommit att spela en allt större roll för kompetensförsörjningen, medan studieförbundens roll med dess verksamheter och ideella engagemang i det civila samhället alltjämt ligger fast.”

Folkhögskolorna har absolut kommit att spela en allt större roll för kompetensförsörjningen. Den beskrivningen delar vi. Att studieförbunden ligger fast stämmer däremot dåligt med vår uppfattning om verkligheten. Detta kan bl a utläsas i Folkbildningsrådets rapport: Cirkeldeltagares vägar till arbetsmarknaden (2019). Det finns mängder av exempel på vilken roll studieförbunden spelar i fråga om samverkan med bl a Arbetsförmedlingen kring stöd och matchning. Ett arbete som till stora delar sker utanför den statsbidragsberättigade folkbildningen men som inte hade kunnat göras med samma effektivitet utan den kopplingen.

”Olikheterna och de senaste årens särskilda statliga satsningar visar att det finns ett behov av att i större utsträckning kunna särskilja verksamheterna.”

De senaste årens särskilda statliga satsningar har handlat om att Folkbildningsrådet fått extra resurser för att studieförbund eller folkhögskolor fått extra tidsbegränsade resurser att akut kunna möta plötsliga utmaningar. Vi menar att detta varit framgångsrikt just bl a för att dessa satsningar kunnat hanteras i ett sammanhang oavsett om Folkbildningsrådet fördelat medlen inom eller mellan de båda folkbildningsformerna.

Avslutningsvis...

Vi ser bakom förslaget i promemorian en tydlig önskan att finansiera en ökning av statens bidrag till folkhögskolor genom motsvarande minskning av bidraget till studieförbunden. I vårt yttrande har vi försökt formulera vårt motiv att avvisa förslaget genom att kommentera de skäl som anges. Så här avslutningsvis vill vi peka på behovet av att se långsiktigt på statens bidrag till folkbildningen i Sverige. Folkbildningen spelar en betydande roll för att stärka individer och bidra till samhällsutveckling, bl a som stöd för merparten av det som benämns civilsamhället. Att fördelningen av bidrag mellan folkhögskolor och studieförbund nu sker i ett för dem gemensamt rum tjänar folkbildningen väl. Om denna fördelning flyttas till bidragsgivarens hus är risken uppenbar att behovet av att lösa fördelningen tillsammans kommer att leda till en splittring mellan folkhögskolor och studieförbund. Något som skulle minska den samlade folkbildningens kraft och förmåga till samhälls- och individnytta.

Vårt yttrande slutar därför i förhoppningen att denna regering har modet att fatta beslut med det långsiktiga perspektiv som bäst gynnar svensk folkbildnings förmåga att fortsätta leverera samhällsnytta.

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 16 pages before this page
Dokumentet inneholder 16 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 16 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 16 sider før denne side

Detta dokument innehåller 16 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende